

Vertroulik

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

REKENINGKUNDE V2

NOVEMBER 2025

PUNTE: 150

TYD: 2 uur

**Hierdie vraestel bestaan uit 15 bladsye,
'n formuleblad en 'n 11 bladsy-antwoordeboek.**

HOU HIERDIE BLADSY OOP.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

Lees die volgende instruksies aandagtig deur en volg dit noukeurig.

1. Beantwoord AL die vrae.
2. 'n Spesiale ANTWOORDEBOEK word verskaf waarin jy AL die vrae moet beantwoord.
3. 'n Formuleblad met Finansiële Aanwysers is aan die einde van hierdie vraestel aangeheg.
4. Toon ALLE bewerkings om deelpunte te verdien.
5. Jy mag 'n nieprogrammeerbare sakrekenaar gebruik.
6. Jy mag 'n donker potlood of blou/swart ink gebruik om die vrae te beantwoord.
7. Toon ALLE bewerkings tot EEN desimale punt, waar van toepassing.
8. Skryf netjies en leesbaar.
9. Gebruik die inligting in die tabel hieronder as 'n riglyn wanneer jy die vraestel beantwoord. Probeer om NIE daarvan af te wyk NIE.

VRAAG	ONDERWERP	PUNTE	MINUTE
1	Versoenings	40	30
2	Voorraadwaardasie	35	30
3	Kosterekeningkunde	35	30
4	Begrotings en Probleemoplossing	40	30
TOTAAL		150	120

VRAAG 1: VERSOENINGS**(40 punte; 30 minute)****1.1 BANKVERSOENING**

Die inligting het betrekking op Duma Winkels op 31 Julie 2025. Die eienaar van die besigheid is Duma Mathupha. Hulle gebruik die amptelike Bankstaat, ontvang op die 28ste van elke maand, om hulle Kontantjoernale te versoen.

GEVRA:

- 1.1.1 Voltooi die gegewe tabel in die ANTWOORDEBOEK deur die inskrywings te toon wat op 31 Julie 2025 in die Kontantjoernale geboekstaaf moet word. (10)
- 1.1.2 Berei die Bankversoeningstaat op 31 Julie 2025 voor. (7)
- 1.1.3 Identifiseer TWEE probleme (met syfers) met die bestuur van kontant by Duma Winkels. Verskaf in ELKE geval 'n ander oplossing vir hoe hierdie probleme in die toekoms voorkom kan word. (6)

INLIGTING:**A. Uittreksel uit die Bankversoeningstaat op 30 Junie 2025:**

Uitstaande deposito's:	Gedateer 29 Junie 2025	R132 000
	Gedateer 30 Junie 2025	R18 600
Uitstaande EFO's:	EFO 124 (Typek Skryfbehoeftes)	R5 310
	EFO 125 (Cola Winkels)	R9 990

B. Voorlopige totale in die Kontantjoernale op 31 Julie 2025 voordat die Bankstaat ontvang is:

Kontantontvangstejoernaal	Kontantbetalingsjoernaal
R162 000	R55 200

C. Items op die Bankstaat wat nie ooreenstem met die Julie 2025 Kontantjoernale nie:

Datum	Besonderhede	Debiet R	Krediet R	
2025 Junie	29 Deposito		132 000	
	30 Deposito		8 600	
2025 Julie	3 EFO 124 (Typek Skryfbehoeftes)	3 150		
	5 EFO 125 (Cola Winkels)	9 990		
	10 Direkte deposito (Q Ngcobo)		16 500	
	15 Debietorder (Prime Versekerars)	2 700		
	15 Debietorder (Prime Versekerars)	2 700		
	25 Rente	975		
		Diensgelde	605	
	28 A-Z Verskaffers	12 000		

- (i) Die interne ouditeur het ontdek dat die ondersteunende kontantstrokies R18 600 vir die deposito op 30 Junie 2025 beloop het. Die tekort is oninbaar aangesien die kassiere van daardie tyd bedank het.

- (ii) EFO 124 op 3 Julie 2025 (Typek Skryfbehoeftes) is korrek op die Bankstaat.
- (iii) Die direkte deposito op 10 Julie 2025 deur Q Ngcobo ('n huurder) is foutiewelik in die Kontantbetalingsjoernaal aangeteken.
- (iv) Die debietorder op 15 Julie 2025 aan Prime Versekeeraars vir die besigheidversekering is twee keer geprosesseer weens onvoldoende fondse in Junie. Hierdie bedrae dek beide Junie en Julie 2025 se betalings om die rekening op datum te bring.
- (v) 'n Bank-oordrag op 28 Julie 2025 ten gunste van A–Z Verskaffers is met R11 000 deur die bankklerk oorbereken. Die bank is in kennis gestel en sal die fout in Augustus 2025 regstel.

D. Inskrywings in die Kontantjoernale vir Julie 2025 wat nie op die Julie 2025 Bankstaat verskyn het nie:

- Deposito op 30 Julie 2025: R41 850
- EFO 207: R7 650
- EFO 208: R10 800

E. Duma, die eienaar, het op 29 Julie 2025 die besigheid se debietkaart gebruik vir die betaling van R13 000 aan Star Motors vir herstelwerk aan die maatskappyvoertuig, maar hy het nagelaat om die transaksie-strokie by die boekhouer in te dien.

F. Die Bankstaat op 28 Julie 2025 het 'n gunstige saldo van R119 080 getoon.

1.2 KREDITEUREVERSOENING

Portia Gina is die eienaar van PG Winkels en sy koop goedere op krediet by Matsulu Verskaffers. Die rekeningstaat ontvang van Matsulu Verskaffers toon 'n saldo van R287 600 vir Junie 2025.

1.2.1 Gebruik die tabel in die ANTWOORDEBOEK om aan te dui hoe die toepaslike saldo's sal verander wanneer die Krediteureversoening opgestel word. Toon die bedrag, sowel as 'n (+) vir toename en 'n (–) vir afname. (11)

1.2.2 Die aankoopbestuurder van PG Winkels het ses stoele vir die kantore bestel. Sy vriend Mike, die verkoopsbestuurder van Comfy Verskaffers, het PG Winkels R30 000 per stoel op versoek van die aankoopbestuurder gefaktureer. Die interne ouditeur het ontdek dat die werklike prys van die stoele R7 500 elk is.

- Verduidelik hoe die besigheid kan voorkom dat hierdie probleem in die toekoms gebeur, die verdeling van pligte uitgesluit. Verskaf TWEE punte. (4)

- Hoe kan daar teen die aankoopbestuurder opgetree word, behalwe om hom af te dank? Verskaf EEN punt. (2)

INLIGTING:**A. Krediteuregrootboekrekening van PG Winkels:**

Krediteuregrootboek van PG Winkels					
Matsulu Verskaffers					
Datum	Besonderhede	Fol.	Debiet R	Krediet R	Saldo R
2025	1	Saldo	a/b		135 000
Junie	12	Faktuur 320		162 000	
	14	EFO	67 500		
	19	Debietnota 785	13 680		
	20	Faktuur 412		50 000	
	23	Faktuur 471		100 500	
	24	Debietnota 1106		16 200	
	28	Faktuur 681		42 000	
	29	EFO en korting		154 380	

B. 'n Vergelyking van die Krediteuregrootboek met die rekeningstaat ontvang van Matsulu Verskaffers, het die volgende verskille getoon:

- (i) Debietnota 785 is foutiewelik na die Krediteuregrootboek oorgeboek. Die staat toon die korrekte bedrag van R17 280.
- (ii) Faktuur 471 is foutiewelik as R40 500 op die staat van Matsulu Verskaffers geboekstaaf.
- (iii) Die transaksie op 24 Junie 2025 in die Krediteuregrootboek is vir handelsware wat aan Matsulu Verskaffers teruggestuur is.
- (iv) Die staat het rente gehef van R1 080 getoon. Die korrekte bedrag rente is R1 410. Geen inskrywing is in die Krediteuregrootboek gemaak nie.
- (v) Die staat toon transaksies tot en met 25 Junie 2025.
- (vi) Alle ander transaksies in die Krediteuregrootboek geboekstaaf, verskyn korrek in die rekeningstaat ontvang van Matsulu Verskaffers.

VRAAG 2: VOORRAADWAARDASIE**(35 punte; 30 minute)****2.1 SUPERSAVERS SUPERMARK**

Die volgende inligting is uit die rekeningkundige rekords van Supersavers Supermark geneem ten opsigte van gekeurde sap (2 liter-bottels) wat hulle verkoop. Die eerste-in-eerste-uit(EIEU)-voorraadwaardasiemetode word toegepas. Die besigheid word deur Bryan Mills bestuur. Die finansiële jaar het op 28 Februarie 2025 geëindig.

GEVRA:

- 2.1.1 Bereken die waarde van die eindvoorraad op 28 Februarie 2025 deur die EIEU-metode te gebruik. (7)
- 2.1.2 Bryan het gemerk dat sommige van die voorraad gekeurde sappe hulle raklewe (vervaldatum) van 65 dae oorskry het. Identifiseer die waarde van die voorraad waarna Bryan verwys deur die EIEU-voorraadwaardasiemetode te gebruik. (2)
- 2.1.3 Hoe kan Bryan die voorraad gekeurde sap bestuur om verliese wat die besigheid gelyk het, te vermy? Verskaf TWEE punte. (4)

INLIGTING:**A. Saldo's:**

DATUM	GETAL EENHEDE	TOTAAL R
1 Maart 2024	630	
28 Februarie 2025	980	?

B. Aankope en terugsendings gedurende die jaar:

	GETAL EENHEDE	EENHEIDSPRYS R	TOTAAL R
Aankope	10 500		358 250
Maart–November 2024	6 900	32	220 800
Desember 2024	2 600	37	96 200
Januarie 2025	150	37	5 550
Februarie 2025	850	42	35 700
Terugsendings	32	?	1 344

C. Verkope:

10 118 eenhede is teen R47 per bottel verkoop: R475 546

2.2 BANDURA DRUKKERS

Bandura Drukkers verkoop verskillende modelle drukkers. Die eienaar van die besigheid is Moses Banda. Moses het besluit om 'n nuwe model (Clear View) in Februarie 2025 bekend te stel. Die drukkers word gewaardeer deur die spesifieke identifikasiemethode te gebruik. Die finansiële jaar het op 30 Junie 2025 geëindig.

GEVRA:**2.2.1 Rotrim-model:**

Bereken die waarde van die eindvoorraad op 30 Junie 2025 deur die spesifieke identifikasiemethode te gebruik. (4)

2.2.2 Punchies-model:

- Bereken die voorraadhoudingsperiode (in dae) deur die eindvoorraad te gebruik. (5)
- Lewer kommentaar op die voorraadhoudingsperiode. Verskaf EEN punt, met syfers. Die voorraadhoudingsperiode vir die jaar geëindig 30 Junie 2024 was 69 dae. (2)

2.2.3 Clear View-model:

- Alhoewel daar terugsendings vir die Clear View-model was, is Moses baie tevrede met sy besluit om dit as 'n nuwe model bekend te stel. Verskaf TWEE punte (met syfers) om te verduidelik waarom Moses tevrede is. (4)
- Moses wil die aantal eenhede wat aan die verskaffers teruggestuur word, verminder. Gee EEN voorstel oor hoe om dit te bereik. (2)

INLIGTING:**A. Beginvoorraad:**

DATUM	MODEL	GETAL EENHEDE	EENHEIDSPRYS R	TOTAAL R
1 Julie 2024	Rotrim	30	15 500	465 000
	Punchies	25	22 300	557 500
				1 022 500

B. Aankope en terugsendings:

DATUM	MODEL	GETAL EENHEDE	EENHEIDSPRYS R	TOTAAL R
Aankope:				
Sept. 2024	Rotrim	90	15 500	1 395 000
Nov. 2024	Punchies	110	22 300	2 453 000
Feb. 2025	Clear View	90	35 000	3 150 000
Terugsendings:				
Feb. 2025	Clear View	15	35 000	(525 000)
Netto aankope				6 473 000

C. Verkope vir die jaar geëindig 30 Junie 2025:

MODEL	GETAL EENHEDE	EENHEIDSPRYS R	TOTAAL R
Rotrim	79	21 700	1 714 300
Punchies			3 108 000
Clear View	65	49 000	3 185 000
Totale verkope			8 007 300

D. Eindvoorraad:

DATUM	MODEL	TOTAAL R
30 Junie 2025	Rotrim	?
	Punchies	780 500
	Clear View	350 000
		?

2.3 BESTUUR VAN VOORRADE

Jy word voorsien van inligting uit die boeke van Madrid Elektriese Waaiers Verskaffers. Robin Madrid is die eienaar van die besigheid. Hulle verkoop elektriese waaiers en yskaste aan huishoudings in Middelburg. Die finansiële jaar het op 30 September 2025 geëindig.

GEVRA:**2.3.1 Elektriese waaiers:**

- Identifiseer die besluit wat Robin oor die elektriese waaiers geïmplementeer het. (1)
- Verduidelik hoe hierdie besluit 'n positiewe gevolg vir die besigheid gehad het. Verskaf EEN punt, met syfers. (2)

2.3.2 Yskaste:

Robin het die handelsmerk van yskaste wat hy verkoop, verander. Verskaf EEN punt, met syfers, om te toon dat dit nie 'n goeie idee was nie. (2)

INLIGTING:

	ELEKTRIESE WAAIERS		YSKASTE	
	2025	2024	2025	2024
Totale verkope	R137 700	R112 000	R2 418 750	R5 161 500
Bruto wins	R61 200	R42 000	R806 250	R1 720 500
Verkoopprys per eenheid	R270	R200	R5 625	R6 975
Kosprys per eenheid	R150	R125	R3 750	R4 650
Eenhede beskikbaar om te verkoop	750	600	960	820
Eenhede verkoop	510	560	430	740
Winsopslag-%	80%	60%	50%	50%

VRAAG 3: KOSTEREKENINGKUNDE**(35 punte; 30 minute)****3.1 LOCKSMITH VERVAARDIGERS**

Die besigheid vervaardig veiligheidsbaadjies. Hulle finansiële jaar het op 28 Februarie 2025 geëindig.

GEVRA:

3.1.1 Voltooi die Fabrieksbokoste-nota. (16)

3.1.2 Bereken die koste van produksie van klaarprodukte vir die jaar geëindig 28 Februarie 2025. (4)

INLIGTING:**A. Uittreksel uit saldo's:**

	28 Feb. 2025 R	29 Feb. 2024 R
Fabriekstoerusting	5 400 000	?
Opgehoopte waardevermindering op fabriekstoerusting	?	1 680 000
Goedere-in-bewerking-voorraad	93 000	125 000

B. Opsomming van totale vir die jaar geëindig 28 Februarie 2025:

	R
Primêre koste	6 025 000
Water en elektrisiteit	915 000
Versekering	78 000
Huuruitgawe	240 400
Advertensies	380 000
Ander fabrieksuitgawes	737 010

C. Addisionele inligting en aansuiwerings:

- 75% van die water en elektrisiteit moet aan die fabriek toegeken word. Die res moet gelykop tussen die ander afdelings verdeel word.
- Versekering sluit 'n addisionele premie van R10 800 in, wat vir die tydperk van 1 Desember 2024 tot 30 November 2025 betaal is. Hierdie uitgawe moet in die verhouding 3 : 2 tussen die fabriek en die verkoopsafdeling toegeken word.

- Locksmith Vervaardigers huur hulle perseel by Dynamic Eiendomme teen 'n vaste tarief per m². Locksmith Vervaardigers moes, weens uitbreidings, vanaf 1 Oktober 2024 addisionele ruimte slegs vir die fabriek teen dieselfde vaste tarief per m² huur. Die toepaslike vloerspasie vir die jaar geëindig 28 Februarie 2025 was soos volg:

	1 Mrt. 2024 tot 30 Sept. 2024	1 Okt. 2024 tot 28 Feb. 2025
Fabriek	200 m ²	225 m ²
Ander afdelings	40 m ²	40 m ²
Totaal	240 m²	265 m²

- Maak voorsiening vir waardevermindering op fabriekstoerusting teen 20% p.j. volgens die verminderdesaldo-metode.

LET WEL: Nuwe fabriekstoerusting wat R684 000 kos, is op 1 November 2024 geïnstalleer. Dit is behoorlik geboekstaaf.

3.2 PICASO VERVAARDIGERS

Picaso Vervaardigers is 'n besigheid wat selfoonskerm-beskers ('screen covers') en selfoonhouers ('cases') vervaardig. Dawn Mthembu is die eienaar van die besigheid. Die finansiële jaar eindig elke jaar op 31 Augustus.

LET WEL: Waar kommentaar of verduidelikings gevra word, moet jy:

- Bewerkings, syfers en/of tendense aanhaal
- 'n Rede of 'n verduideliking in ELKE geval gee

GEVRA:

SELFOONHOUERS

3.2.1 Bereken die gelykbreekpunt op 31 Augustus 2025. (4)

3.2.2 Lewer kommentaar daarop of Dawn tevrede moet wees met die getal eenhede geproduseer en verkoop. Verskaf EEN punt, met syfers. (2)

3.2.3 Dawn is bekommerd oor 'n vastekoste-item wat swak beheer is ten spyte van die verlaging in die vaste koste per eenheid in 2025.

Identifiseer die vastekoste-item (met syfers) wat swak beheer is. Gee 'n moontlike rede vir hierdie bekommernis. (3)

SELFOONSKERM-BESKERMERS**3.2.4 Veranderlike koste per eenheid:**

Identifiseer die volgende:

- Veranderlikekoste-item (met syfers) wat swak beheer is. Gee raad oor hoe om die beheer oor hierdie koste-item te verbeter. (3)
- Veranderlikekoste-item (met syfers) wat goed beheer is. Verduidelik hoe hierdie item goed beheer is. (3)

INLIGTING:

	SELFOONHOUERS		SELFOONSKERM-BESKERMERS	
	31 Aug. 2025	31 Aug. 2024	31 Aug. 2025	31 Aug. 2024
Gelykbreekpunt	?	20 000		
Eenhede geproduseer en verkoop	28 750	25 000		
Verkoopprys per eenheid	R265	R250	R152	R140
Totale vaste koste per eenheid	R80	R92	R78	R63
Fabrieksbokoste	R34	R50	R47	R38
Administratiewe koste	R46	R42	R31	R25
Totale veranderlike koste per eenheid	R146	R135	R68	R55
Direkte materiaalkoste	R73	R67	R38	R24
Direkte arbeidskoste	R52	R49	R20	R22
Verkoop- en verspreidingskoste	R21	R19	R10	R9

LET WEL: Geen werkers is uit diens gestel nie en geen oortyd is gewerk nie.

VRAAG 4: BEGROTINGS EN PROBLEEMOPLOSSING (40 punte; 30 minute)**4.1 VIVAN HANDELAARS**

Inligting is voorsien vir die begrotingsperiode eindigend 31 Januarie 2026.

GEVRA:

- 4.1.1 Voltooi die Debiteure-invorderingskedule vir Januarie 2026. (6)
- 4.1.2 Bereken die bedrae aangedui deur **(i)** tot **(iv)** in die uittreksel uit die Geprojekteerde Staat van Omvattende Inkomste. (13)
- 4.1.3 Bereken die volgende vir Januarie 2026:
- Kontantaankope van handelsvoorraad (3)
  - Betalings aan krediteure (2)
- 4.1.4 Bereken die bedrag van die vaste deposito wat op 31 Januarie 2026 sal verval. (4)

INLIGTING:**A. Verkope en aankope:**

	NOVEMBER	DESEMBER	JANUARIE
Totale verkope	R1 925 000	R1 995 000	R2 030 000
Koste van verkope	R1 203 125	R1 246 875	?

- Kredietverkope is verantwoordelik vir 75% van totale verkope.
- Debiteure betaal volgens die volgende tendense:
  - 30% in die maand van verkope, onderhewig aan 4%-korting
  - 50% in die maand wat volg op die maand van verkope
  - 14% twee maande ná die maand van verkope
  - Die oorblywende bedrag sal in die derde maand ná verkope as oninbaar afgeskryf word.
- Die winsopslag is 60% op die kosprys.
- Voorraad word in die maand van verkope vervang. 'n Vastebasis-voorraadvlak word gehandhaaf.
- 20% van voorraad word kontant aangekoop.
- Krediteure word ten volle betaal in die tweede maand ná die maand van aankope.

B. Uittreksel uit die Geprojekteerde Staat van Omvattende Inkomste:

	Des. 2025 R	Jan. 2026 R
Verkope	1 995 000	2 030 000
Oninbare skuld	78 600	(i)
Salaris: verkoopsbestuurder	29 000	(ii)
Salarisse: assistente	(iii)	88 000
Advertensies	(iv)	182 700
Rente op vaste deposito	0	5 440

C. Addisionele inligting:

- Die verkoopsbestuurder word vir 20 dae per maand teen 'n vaste daaglikse tarief betaal. Sy sal in Januarie 2026 vir vier dae onbetaalde verlof aansoek doen om aandag te gee aan persoonlike sake.
- Alle assistente sal in Desember 2026 'n 60%-bonus ontvang.
LET WEL: Alle assistente sal op 1 Januarie 2026 hulle jaarlikse salarisverhoging van 10% ontvang.
- 'n Vaste deposito, die kwartaallikse rente ingesluit, sal op 31 Januarie 2026 verval. Die rentekoers is 8% p.j. kwartaalliks ontvangbaar. Rente word nie gekapitaliseer nie.
- Daar word vir advertensies teen 'n vaste persentasie van die maandelikse verkope begroot.

4.2 WARMBAD HANDELAARS

Die besigheid verkoop gasstowe en die inligting het betrekking op die periode September en Oktober 2025.

Dozer Moyo, die bestuurder, is beïndruk met Warmbad Handelaars se prestasie. Die besigheid het konsekwent beter presteer as die enigste mededinger in die gebied, Woodlands Handelaars, as gevolg van hulle groter kliëntebasis en omdat hulle kompetender is. Woodlands Handelaars het besluit om hulle besigheid se deure in September 2025 te sluit. Gevolglik het Warmbad Handelaars die enigste verskaffers van gasstowe in die gebied geword.

GEVRA:

- 4.2.1 Verduidelik waarom dit belangrik is om die begrote syfers met die werklike syfers te vergelyk. Verskaf EEN punt. (2)

4.2.2 Verlies van verkope:

- Die aantal eenhede wat in Oktober verkoop is, het afgeneem. Gee 'n rede, met syfers, vir hierdie afname. (2)
- Verskaf 'n berekening om die bedrag kontant wat met die verkope van Oktober 2025 in vergelyking met September 2025 verlore gegaan het, te toon. (2)

4.2.3 Noem TWEE voordele wat Warmbad Handelaars sal verbeur indien hulle nie in Oktober 2025 hulle finansiële verpligtinge teenoor verskaffers nakom nie. (2)

4.2.4 Vergoeding aan werknemers:

- Gee EEN rede waarom Dozer gedurende September 2025 sy werknemers met kommissie beloon het. Haal syfers aan. (2)
- Gee EEN rede waarom die werkers nie met die hersiene vergoedingsbeleid tevrede sal wees nie. Haal syfers aan. (2)

INLIGTING:**A. Uittreksel uit die Kontantbegroting:**

	Sept. 2025		Okt. 2025	
	BEGROTE R	WERKLIKE R	BEGROTE R	WERKLIKE R
Invordering van debiteure	95 456	95 456	97 784	97 784
Betalings aan krediteure	320 000	306 000	306 000	61 200
Salarisse	38 400	38 400	27 000	27 000
Kommissie op verkope	0	3 900	4 500	4 500
Kontantsurplus/-tekort	63 800	98 950	80 120	(72 400)
Beginsaldo	103 000	120 000	166 800	218 950
Eindsaldo	166 800	218 950	246 920	146 550

Eenhede verkoop	90	124	90	61
Verkoopprijs per eenheid	R1 600	R1 600	R2 480	R2 480

B. Addisionele inligting:

- Die besigheid begroot om 90 stowe per maand te verkoop.
- Krediteure word een maand ná die aankoop betaal, onderhewig aan 'n 4%-korting.
- Die besigheid het drie werknemers.
- Dozer het besluit om vanaf Oktober 2025 kommissie op verkope en 'n verlaagde maandelikse salaris in te stel.

GRAAD 12 REKENINGKUNDE FORMULEBLAD MET FINANSIËLE AANWYSERS

$\frac{\text{Bruto wins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Bruto wins}}{\text{Koste van verkope}} \times \frac{100}{1}$
$\frac{\text{Netto wins voor belasting}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Netto wins ná belasting}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$
$\frac{\text{Bedryfsuitgawes}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Bedryfswins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$
Totale bates : Totale laste	Bedryfsbates : Bedryfslaste
(Bedryfsbates – Voorraad) : Bedryfslaste	Niebedryfslaste : Aandeelhoudersbelang
(Handels- & ander ontvangbare bedrae + Kontant & kontantekwivalente) : Bedryfslaste	
$\frac{\text{Gemiddelde handelsvoorraad}}{\text{Koste van verkope}} \times \frac{365}{1}$ (Sien Nota 1 hieronder.)	$\frac{\text{Koste van verkope}}{\text{Gemiddelde handelsvoorraad}}$
$\frac{\text{Gemiddelde debiteure}}{\text{Kredietverkope}} \times \frac{365}{1}$	$\frac{\text{Gemiddelde krediteure}}{\text{Koste van verkope}} \times \frac{365}{1}$ (Sien Nota 2 hieronder.)
$\frac{\text{Netto inkomste na belasting}}{\text{Gemiddelde aandeelhoudersbelang}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Netto inkomste na belasting}}{\text{Getal uitgereikte aandele}} \times \frac{100}{1}$ (Sien Nota 3 hieronder.)
$\frac{\text{Netto inkomste voor belasting} + \text{Rente op lenings}}{\text{Gemiddelde aandeelhoudersbelang} + \text{Gemiddelde niebedryfslaste}} \times \frac{100}{1}$	
$\frac{\text{Aandeelhoudersbelang}}{\text{Getal uitgereikte aandele}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Dividende vir die jaar}}{\text{Getal uitgereikte aandele}} \times \frac{100}{1}$
$\frac{\text{Tussentydse dividende}}{\text{Getal uitgereikte aandele}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Finale dividende}}{\text{Getal uitgereikte aandele}} \times \frac{100}{1}$
$\frac{\text{Dividende per aandeel}}{\text{Verdienste per aandeel}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Dividende vir die jaar}}{\text{Netto inkomste na belasting}} \times \frac{100}{1}$
$\frac{\text{Totale vaste koste}}{\text{Verkoopprijs per eenheid} - \text{Veranderlike koste per eenheid}}$	
NOTA: 1. Handelsvoorraad aan die einde van 'n finansiële jaar kan gebruik word as dit in 'n vraag vereis word. 365 dae is slegs van toepassing indien dit op die hele jaar betrekking het. 2. Krediet aankope kan gebruik word in plaas van koste van verkope (syfers sal dieselfde wees indien voorraad konstant is). 3. Indien daar 'n verandering in die aantal uitgereikte aandele gedurende 'n finansiële jaar is, word die geweegde gemiddelde-getal aandele in die praktyk gebruik.	